

PROGRAM PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA dla GMINY POTWORÓW na lata 2021-2025

WSTĘP

Do zadań własnych gminy należą w zakresie ochrony zdrowia, jest zapewnienie mieszkańcom gminy dostępności do usług medycznych w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

Promocja zdrowia jest procesem umożliwiającym poprawę zdrowia poprzez podejmowanie działań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i intelektualnemu dającemu możliwość:

- identyfikacji własnych problemów zdrowotnych,
- wypracowanie własnego prozdrowotnego stylu życia,

Promocja zdrowia obejmuje następujące obszary działań:

- tworzenie sprzyjającemu zdrowiu środowiska życia i pracy,
- zachęcanie społeczeństwa do działań na rzecz zdrowia,
- rozwijanie indywidualnych umiejętności służących zdrowiu psychicznemu i fizycznemu.

Zagrożenia zdrowotne wynikają:

- z małej aktywności fizycznej,
- złego sposobu odżywiania się,
- braku umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- częstego sięgania po wszelkiego rodzaju używki (nikotyna, alkohol, narkotyki, dopalacze),
- degradacji środowiska naturalnego.

Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Potworowie na lata 2021 – 2025 jest jednym z programów służących realizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Potworów.

Program ten nawiązuje do pozostałych programów przyjętych do realizacji, a będących integralną częścią Strategii, a w szczególności do:

- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA W GMINIE

Podstawową opiekę zdrowotną nad mieszkańcami gminy sprawuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Potworowie.

Zatrudnia on 5 lekarzy posiadających następujące specjalizacje: pediatria, medycyna rodzinna, internista, ginekologia i położnictwo.

Zatrudnione są 3 pielęgniarki, które posiadają odpowiednie specjalizacje i kursy: pielęgniarki środowiskowej, pielęgniarki higieny szkolnej, kursy szpiczeń i EKG.

W placówce funkcjonują: Poradnia Dzieci Zdrowych, Poradnia Dzieci Chorych, Poradnia Ogólna, Punkt Szczepień, Poradnia Ginekologiczna.

Na wyposażeniu placówki znajduje się aparat EKG, spirometr, lancetron, aparat kriochirurgiczny do zamrażania, detektor tętna płodu, aparat KTG, autoklawy parowe, glukometry oraz „drobny” sprzęt medyczny.

W budynku SPZOZ funkcjonuje prywatny Gabinet Stomatologiczny.

Dostępne są również świadczenia zdrowotne w godzinach nocnych, pomoc jest udzielana przez SPZZOZ w Przysusze i SPZOZ w Nowym Mieście nad Pilicą - tzw. Nocna pomoc lekarska oraz w nagłych przypadkach Pogotowie Ratunkowe. Na dzień 31.12.2020r. w SPZOZ zarejestrowanych było 3250 pacjentów.

SPZOZ udziela bezpłatnych świadczeń zdrowotnych:

1. profilaktyka, diagnostyka i leczenie pacjentów w miejscu działania placówki, jak i w domu pacjenta.
2. opieka nad dzieckiem w szkole: badania bilansowe, szczepienia, fluoryzacja zębów.

W ramach kontraktu z NFZ realizowany jest program fluoryzacji zębów u dzieci w szkole.

W Gminie funkcjonuje 1 apteka. Ambulatoryjną opiekę specjalistyczną, na podstawie kontraktów z NFZ, świadczą:

- Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przysusze
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowym Mieście nad Pilicą.

PODEJMOWANE DZIAŁANIA

Do najistotniejszych działań podejmowanych przez samorząd Gminy Potworów należą:

1. Realizacja programów profilaktycznych na rzecz mieszkańców gminy Potworów.
2. Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej w zakresie realizacji i upowszechniania profilaktyk zdrowotnej.

ZADANIA DO REALIZACJI W LATACH 2021- 2025

1. Zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców Gminy Potworów

Uzasadnienie:

Aktywność fizyczna, ruchowa na każdym etapie rozwoju człowieka, to najistotniejszy środek zwiększający wszechstronne możliwości adaptacyjne i odpornościowe organizmu człowieka.

Sposób realizacji:

- * Promocja zdrowia poprzez wychowanie fizyczne
- * Organizowanie i współorganizowanie imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych
- * Organizacja i prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

* Wspieranie działań stowarzyszeń i organizacji w zakresie organizacji wypoczynku i rekreacji dla dzieci i młodzieży

2. Zmniejszenie zjawiska nadużywania alkoholu i zmiana struktury jego spożycia, ograniczenie rozpowszechniania palenia tytoniu oraz ograniczenie używania substancji psychoaktywnych i związanych z tym szkód.

Uzasadnienie

Zjawisko nadużywania alkoholu, sięganie po substancje psychoaktywne wśród coraz większych grup społecznych. Obniżanie się wieku osób, których dotyczą problemy uzależnień.

Sposób realizacji:

* Realizacja zadania określona jest w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a w szczególności dotyczy:

- pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom
- realizacja programów profilaktycznych w szkołach
- organizowania, współorganizowania i dofinansowania imprez, programów promujących zdrowy styl życia
- promocja trzeźwego trybu życia

* Realizacja zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii w szczególności dotyczy:

- pomocy osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom
- pomocy psychologicznej w szkołach podstawowych i gimnazjum
- realizacji programów profilaktycznych w szkołach
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów z zakresu narkomanii

3. Zapobieganie skutkom chorób cywilizacyjnych

Uzasadnienie

Obniżanie zachorowalności i umieralności z powodu chorób cywilizacyjnych poprzez wczesne wykrywanie oraz redukcję występowania i natężenia czynników ryzyka tych chorób.

Sposób realizacji:

- Organizowanie i współorganizowanie badań profilaktycznych i ochronnych w szczególności ukierunkowanych na:

- * programy profilaktyki wczesnego wykrywania chorób nowotworowych /mammografia, cytologia/
- * program profilaktyki chorób tarczycy
- * program profilaktyki miażdżycy, cukrzycy typu 2 i nadciśnienia
- * programy profilaktyki chorób układu krążenia
- * programy profilaktyki chorób układu nerwowego

- Prowadzenie działalności edukacyjnej wskazującej na zagrożenie i skutki jakie dla zdrowia niesie rozwój cywilizacyjny oraz propagującej wzorce zachowań prozdrowotnych
- Współpraca i wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń realizujących zadania zakresu ochrony zdrowia.

4. Zwiększenie dostępności do badań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży

Uzasadnienie

Wczesne wykrywanie chorób, szczególnie wśród dzieci i młodzieży umożliwia prowadzenie skutecznego leczenia.

Sposób realizacji:

- Organizowanie i współorganizowanie badań profilaktycznych:
  - * programy profilaktyki wczesnego wykrywania wad rozwojowych (np. badanie wzroku, słuchu, wad postawy),
  - * program edukacyjny w zakresie wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2 i nadciśnienia,
  - * program edukacyjny w zakresie nauki samobadania piersi,
  - * program zapobiegawczy próchnicy uzębienia u dzieci.
- Prowadzenie działalności edukacyjnej ukierunkowanej między innymi na problemy rozpowszechniania palenia tytoniu oraz uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych.

5. Poprawa sposobu odżywiania dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych

Uzasadnienie

Nieprawidłowe żywienie oraz nieprawidłowość pod względem jakości żywności wpływają na szybszy rozwój wielu chorób. Spośród nich należy wymienić między innymi:

miażdżycę, cukrzycę, choroby układu krążenia, osteoporozę, a także niektóre postacie nowotworów.

Sposób realizacji:

- Organizacja pogadarek i pokazów prawidłowego żywienia w placówkach oświatowych dla dzieci, młodzieży i ich rodziców.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży (potrzebującym) dożywiania w szkołach
- Poradnictwo w przychodniach w zakresie zdrowego odżywiania dla osób z grupy szczególnego ryzyka
- Działania edukacyjne na temat szkodliwego wpływu alkoholu, narkotyków, dopalaczy na zdrowie człowieka.

6. Finansowanie Programu

Wysokość środków finansowych na realizację Programu określone będą corocznie w uchwałach budżetowych Gminy Potworów.

7. Koordynacja Programu

Koordynację i monitoring Programu prowadzi będzie Referat Organizacyjny Urzędu Gminy w Potworowie. Realizacja programu odbywać się będzie we współpracy z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej, placówkami kulturalnymi i oświatowymi.

Zakłada się, iż realizacja Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Gminy Potworów na lata 2021-2025 przyniesie w perspektywie poprawę stanu zdrowia populacji gminy.

Końcowe sprawozdanie z realizacji Programu zostanie przedstawione Radzie Gminy w Potworowie po jego zakończeniu.